

13.2.2025

Tarkastuslautakunta

Selvitys sisäisen tarkastuksen toiminnasta vuonna 2024

Sisäinen tarkastus

Kaupunginhallituksen hyväksymän sisäisen tarkastuksen toimintaohjeen mukaisesti kaupunginjohtajan tulee antaa vuosittain tarkastuslautakunnalle selvitys, miten sisäistä tarkastusta on ohjeistettu sekä sen toimintaa seurattu ja hyödynnety.

Sisäinen tarkastus toimii kaupunginjohtajan alaisuudessa ja toteuttaa omalta osaltaan sisäistä valvontaa sekä kohdentaa siihen tarkastuksia. Yksikön asema ja tehtävät on määritelty hallintosäännössä. Sisäisen tarkastuksen henkilöstö on sisäinen tarkastaja ja tarkastusasiiantuntija.

Sisäisen tarkastuksen toimintaohje on päivitetty kaupunginhallituksen päätöksellä 17.6.2024 § 211. Kaupunginjohtaja hyväksyy sisäisen tarkastuksen vuosisuunnitelman, jonka mukaan tarkastuksia toteutetaan. Tarvittaessa on mahdollista suorittaa tarkastuksia vuoden aikana esiin nousseiden erityiskysymysten pohjalta.

Vuoden 2024 aikana läpikäytyjä asiakokonaisuuksia ovat olleet kaupungin koulukuljetusten päätöksentekoprosessi, palkkioiden maksatusprosessi, maa-alueiden vuokrausten päätöksenteko ja laskutus sekä kaupunkitasoiset tuoteryhmäkohtaiset hankinnat. Kaupungin käteiskassojen tarkastus suoritetaan ohjeistuksen mukaisesti vuoden aikana. Vuoden 2024 vuosisuunnitelman sisältynyt oppilaskoneiden hallintaa koskeva tarkastus valmistuu vuoden 2025 puolella.

Tarkastusten havainnot ja sisäisen valvonnan kehittämiskohteet on käyty läpi tarkastuksen yhteydessä asianomaisten yksiköiden vastuuhenkilöiden kanssa toiminnan kehittämiseksi. Kaupunginjohtaja ja sisäinen tarkastaja käyvät yhdessä läpi ajankohtaiset asiat ja sopivat tapauskohtaisesti jatkotyöskentelystä ja tarkastuksissa tehtyjen havaintojen edellyttämistä toimenpiteistä. Erityisistä havainnoista raportoidaan välittömästi kaupunginhallitukselle. Tarkastuksista on laadittu raportit ja käteiskassojen tarkastuksista yhteenveto, jotka ovat tarkastuslautakunnan tutustuttavissa sähköisessä kokoushallinnassa.

Tarkastuksissa tehtyjen suositusten toteutumista arvioidaan tarkastuksiin suoritettavissa jälkitarkastuksissa ja tarvittaessa seurantaa jatketaan, mikäli toiminnassa on edelleen kehittämistä. Loppuvuonna otettiin käyttöön käytäntö, jossa tarkastuskohteilta pyydetään palaute tarkastuksen jälkeen. Saadut palautteet huomioidaan yksikön toiminnan edelleen kehittämisessä.

Sisäinen tarkastus seuraa vuosittain niiden yhteisöjen ja vesiosuuskuntien taloudellisen tilanteen kehittymistä, joille kaupunki on myöntänyt lainojen takausta. Takausten määrä on taloudellisesti merkittävä ja niihin liittyy riskejä. Vuonna 2024 lainojen takausten yhteydessä tarkasteltiin lainojen vakuuksiin ja omaisuuden hallintaan liittyvää kokonaisuutta.

Sisäisen tarkastuksen toimintaa on vuoden aikana kehitetty dokumentoimalla tarkastusten toteuttaminen aiempaa perusteellisemmin. Tarkastusraportteihin on laadittu johdon yhteenveto ja taulukko keskeisistä havainnoista ja suosituksista. Tähän liitetään tarkastuskohteen vastine ja suunnitellut toimenpiteet aikatauluineen. Näin on saatavissa yhdellä silmäyksellä kokonaiskuva tarkastuksen keskeisistä asioista. Näin edistetään tarkastuksista raportointia johdolle ja sitä hyödynnetään myös hallitukselle raportoinnissa.

Sisäinen valvonta

Hallintosäännössä on määritelty, että kaupunginhallituksen tehtävänä on vastata kaupungin ja kaupunkikonsernin sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä. Lisäksi hallintosäännössä määritellään kaupunginjohtajan ja esimiesten vastuu sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta.

Sisäisen valvonnan toteuttaminen on keskeisesti esihenkilöiden tehtävä ja osa päivittäisiä rutiineja. Sisäisen valvonnan kehittämiseen liittyviä toimia ja kontroleja on korostettu vuoden aikana toteutettujen tarkastusten yhteydessä esihenkilöille.

Vuoden 2024 osalta laadittiin sisäisen valvonnan selontekoon liittyvä kysely hyödyntäen toimi- ja palvelualueiden johtajille lähetettyä kyselyä. Sisäisen valvonnan kyselyn tulokset raportoidaan tilinpäätöksen yhteydessä.

Riskienhallinta

Kaupunginhallituksen hyväksymän riskienhallinnan toimintaohjeen tavoitteena on, että riskienhallinta ja sisäinen valvonta ovat osa koko kaupungin toimintavuoden aikaisia prosesseja ja osa jokapäiväistä toimintaa. Käytännön riskienhallintatyötä tehdään toimialoilla esihenkilöiden toimesta.

Riskienhallintasuunnitelmat ovat osa talousarvion laadintaprosessia ja riskien toteutumista arvioidaan ja raportoidaan tilinpäätöksen yhteydessä. Näiden palvelualuekohtaisten riskienhallintasuunnitelmien perusteella riskienhallintatyöryhmä on koontanut näkemyksensä koko kaupunkitasoisista keskeisistä riskeistä. Vaikuttavuudeltaan ja todennäköisyydeltään eli riskiarvoltaan suurimmiksi arvioidut asiakokonaisuudet on arvioitu koko kaupungin keskeisiksi riskeiksi. Riskienhallintasuunnitelmat päivitetään vuosittain talousarvion laadinnan yhteydessä.

Kokonaisvaltainen riskienhallinta sisältää myös työsuojelun ja poikkeusoloihin varautumiseen liittyvän toiminnan, joiden osalta on olemassa omat työryhmänsä ja toimintaprosessit.

Anna-Kristiina Korhonen
Kaupunginjohtaja